

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 6Csp/101/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1716207422
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Špániková
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2018:1716207422.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok v konaní pred samosudkyňou JUDr. Máriou Špánikovou v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: XX XXX XXX, so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava proti žalovanému: W. V., N.. XX.XX.XXXX, A. F. XX/X, XXX XX F., štátny občan SR, o zaplatenie 12.000,00 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 12.000,00 eur spolu s 5,25 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 11.11.2016 do zaplatenia.

II. Vo zvyšku sa žaloba zamietá.

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 28.11.2016 si Poštová banka, a.s. ako pôvodný žalobca uplatnila voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy vo výške 12.000,00 eur s úrokom vo výške 9.500,52 eur, s 18,9 % úrokom ročne zo sumy 12.000,00 eur od 11.11.2016 do zaplatenia, s 5,25% úrokom z omeškania ročne zo sumy 12.000,00 eur od 11.11.2016 do zaplatenia, s poplatkami vo výške 39,28 eur a náhradu trov konania. Uplatnený nárok pôvodný žalobca odôvodnil tým, že 19.6.2013 uzavrel so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na základe zmluvy bol žalovanému zo strany (pôvodného) žalobcu poskytnutý úver vo výške podľa zmluvy, pričom sa žalovaný zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach, s lehotou splatnosti tej - ktorej splátky dohodnutou v zmluve. V dobe od uzatvorenia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“, vyhotovenej ku dňu 31.8.2015.

V dôsledku omeškania žalovaného vzniklo pôvodnému žalobcovi v zmysle Obchodných podmienok pre úver právo požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Poštová banka, a.s. ako pôvodný žalobca si toto právo uplatnila na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanému, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným. Žalovaný ani napriek zaslanej výzve zo strany žalobcu nezaplatil dlžnú pohľadávku.

V súlade s Obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver pôvodnému žalobcovi úroky, pričom v zmluve je dojednaná sadzba vo výške 18,9 % ročne.

Poplatky vo výške 39,28 eur predstavujú náklady, ktoré vyplývajú zo Sadzobníka poplatkov.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 6Csp/101/2016 - 43 zo dňa 22.03.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.04.2017, súd pripustil, aby do konania namiesto žalobcu Poštová banka, a.s., IČO: XX XXX XXX vstúpil nový žalobca spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: XX XXX XXX.

3. Žalovaný sa k žalobe a prílohám, ktoré mu boli doručené dňa 06.04.2017 nevyjadril.

4. Na pojednávaní uskutočnenom dňa 13.11.2017 žalovaný uviedol, že si je vedomý skutočnosti, že bude musieť pohľadávku zaplatiť, avšak nemá prostriedky aby to zaplatil jednorázovo, bude môcť platiť cca 50,00 eur mesačne, ešte okrem toho má ďalšie úvery, platí 30,00 eur mesačne, býva spolu s matkou v RD, nepracuje, od roku 2012 je na invalidnom dôchodku, poberá 250,00 eur mesačne, nepracuje, stará sa o bezvládnú matku, kt. má 70 rokov, nevidí dobre, asi len 20 %, stále sa to zhoršuje, okrem toho má choré obličky, matka má cukrovku a lieči sa, pichá si inzulín. Spolu s nimi býva jeho 71 ročný otec, ktorý je na dôchodku. Žalovaný trpí bercovými vredmi. Ďalej žalovaný uviedol, že posielal žalobcovi asi dve splátky vo výške 225,00 eur, tak ako sa dohodli. Pokúsi sa doma nájsť doklady o zaplatení a tieto založí súdu ku konaniu na budúcom pojednávaní. Pokúsi sa žalobcovi mesačne platiť aspoň po 50,00 eur, doklady založí súdu ku konaniu.

5. Na pojednávanie dňa 08.03.2018 sa strany sporu nedostavili, právny zástupca žalobcu má doručené predvolanie vykázané riadne dňa 9.1.2018, žalovaný vzal termín pojednávania osobne na vedomie dňa 13.11.2017, svoju neúčasť neospravedlnil, preto súd konal v neprítomnosti strán v zmysle § 157 CSP. Po vyvolaní veci sa súd oboznámil so žalobou žalobcu doručenou súdu dňa 28.11.2016 a dokladmi založenými ku konaniu, a to zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX, obchodnými podmienkami pre úver, všeobecnými obchodnými podmienkami, aktuálnym stavom úveru zo dňa 31.8.2015, sadzobníkom poplatkov, s výzvou na úhradu dlhu zo dňa 16.1.2014, doručenkou vrátenou dňa 11.2.2014, vyjadrením žalovaného zo dňa 13.11.2017 a dospel k názoru, že žaloba proti žalovanému je podaná čiastočne dôvodne. Zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky jednak v časti celkovej výšky nákladov uvedených v zmluve 14.897,49 eur, pričom táto suma nie je žiadnym spôsobom špecifikovaná a preukázaná a jednak v časti, kedy v zmluve ani vo výzve na vrátenie dlhu nie je rozpísaná výška istiny, úrokov. Súd preto považuje úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Pokiaľ sa týka vyjadrenia žalovaného na pojednávaní dňa 13.11.2017, žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal súdu ku konaniu i napriek tvrdeniu, že založí súdu relevantné doklady, že by zaplatil žalobcovi dve splátky vo výške 225,00 eur ani nepreukázal, že mesačne žalobcovi spláca dlh vo výške 50,00 eur.

6. Napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 6 písm. d/ a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka), v danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že postupca, má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov. Je zrejmé, že v danom prípade sa jedná o postupcom vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 129/2010 Z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka, s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv, predpisom lex specialis. Súd teda daný vzťah strán sporu posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9 zákona č. 129/2010 Z.z., § 52 a nasl. OZ, § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

7. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi postupcom ako veriteľom a žalovaným bola dňa 17.6.2013 uzavretá zmluva o úvere - lepšia splátka, na základe ktorej postupca poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 12.000,00 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 120 mesačnými splátkami po 225,00 eur, splatnými v 25. deň kalendárneho mesiaca, pričom termín splatnosti 1. splátky bol 25.7.2013 a konečná splatnosť úveru bola určená na 25.6.2023, pri úrokovej sadzbe vo výške 18,9 %, pri RPMN 21,31 % a priemernej RPMN vo výške 13,79 %, pri celkovej výške nákladov 14.897,49 eur.

Podaním zo 16.1.2014 pôvodný žalobca oznámil žalovanému, že svojím konaním podstatným spôsobom porušil zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, čím sa stal dlh predčasne splatným v celom rozsahu. Zároveň bol žalovaný vyzvaný na úhradu dlžnej sumy vo výške 13.369,86 eur.

Z aktuálneho stavu úveru vyplýva, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 12.000,00 eur, pričom žalovaný svoj dlh nezaplatil ani čiastočne. Nezaplatené splátky predstavujú sumu vo výške 17.983,22 eur.

Zo zmluvy, z ktorej pôvodný žalobca odvodzuje svoj nárok vyplýva, že úver je úročený úrokovou sadzbou 18,9 % ročne. Výška mesačnej splátky neobsahuje rozpis istiny a úrokov. Podľa názoru súdu zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky jednak v časti celkovej výšky nákladov uvedených v zmluve 14.897,49 eur, pričom táto suma nie je žiadnym spôsobom špecifikovaná. Pri výške poskytnutej pôžičky 12.000,00 eur predstavuje celková výška nákladov sumu 14.897,49 eur, čo súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Súd má za to, že v danom prípade ide o neprimerane vysokú odplatu za poskytnutú pôžičku, v rozpore s dobrými mravmi.

8. Pokiaľ si strany sporu v zmluve dohodli úrokovú sadzbu 18,9 % ročne, podľa názoru súdu zostal nepreukázaným nárok žalobcu na 18,9% úrok ročne zo sumy dlžnej istiny úveru odo dňa nasledujúceho po predčasnom zosplatnení úveru. Riadny úrok z úveru predstavuje odplatu pre veriteľa za užívanie istiny úveru dlžníkom po dohodnutú dobu - do konečnej splatnosti úveru. Využitím práva predčasného zosplatnenia úveru zo strany veriteľa dochádza k zmene obsahu záväzku spotrebiteľa ako dlžníka, ktorý stráca výhodu splátok splatných do termínu konečnej splatnosti, teda čerpané peňažné prostriedky už nemá právo užívať po dobu pôvodne dohodnutú - do konečnej splatnosti, ale dlžnú sumu čerpania musí vrátiť veriteľovi predčasne, bez nároku na zmluvne dohodnutú odmenu v podobe úroku splatného po predčasnom zosplatnení úveru. Navyše, je už notoricky známe, že podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod R 59/98 veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu.

Názor konajúceho súdu o dôvodnosti nároku žalobcu na úrok z úveru po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru je v súlade s rozhodnutiami iných súdov, napr. rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co/219/2017 - 104 z 13.12.2017, č.k. 6Co/179/2017 - 71 z 13.12.2017, č.k.25Co/307/2013-51 z 22.1.2014, rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 5Co/175/2013-146 z 30.4.2014, ale aj rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. 5. 2012 a v súvislosti s ním aj uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14 z 18.9.2012, v ktorých bola právoplatne riešená otázka nároku veriteľa na úrok z úveru po splatnosti úveru. Názor konajúceho súdu je zhodný s názorom zaujatým aj v odbornej právnickej literatúre - W., L.. Komentár k § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka. J.: Š., V., F., P., A., Q., H., V., B., H., C., V. a kol. Občiansky zákonník II. § 451 ? 880. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015 str. 2293 („Podľa ustálenej súdnej praxe dohodnuté úroky z poskytovaných peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania. Takýto záver je logický, pretože z podstaty zmluvného úroku vyplýva, že je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti. V opačnom prípade by na ťarchu účastníka dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z pôžičky, jednak úrokov z omeškania, čoby spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Nie je rozhodujúce, či splatnosť pohľadávky nastane v dohodnutej dobe, alebo ak veriteľ využije právo požadovať celý dlh pre nesplnenie niektorej splátky na základe dohody podľa § 565 OZ. Po splatnosti pohľadávky možno požadovať len úroky z omeškania. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou, podľa ktorej má veriteľ právo na zmluvné úroky aj počas doby, po ktorú je dlžník v omeškaní s vrátením pôžičky, pretože aj počas tejto doby veriteľ nemá možnosť so svojimi prostriedkami nakladať a dlžník by mal mať povinnosť kompenzovať veriteľa za celý čas, po ktorý istinu skutočne užíval až do jej faktického vrátenia veriteľovi. Sankciou za omeškanie dlžníka, motiváciou, čo najskôr pohľadávku zaplatiť, ale aj kompenzáciou veriteľa za nemožnosť používať istinu, sú od okamihu, ako sa dlžník dostane do omeškania, úroky z omeškania. Aj dohody, ktoré obsahujú právo veriteľa na zmluvné úroky za čas omeškania dlžníka, odporujú účelu zákona, a preto ich treba považovať za neprípustné.“).

Podľa § 503 ods. 1 prvá a posledná veta Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Uvedenú právnu úpravu nemožno vykladať tak, že veriteľovi dlžníka vzniká za dobu po predčasnom zosplatnení (dlžnej) sumy čerpaných úverových prostriedkov nárok na (ďalší) úrok, keďže citované zákonné ustanovenie jednoznačne upravuje moment splatnosti úrokov.

Pokiaľ v zmluve uzavretej medzi pôvodným žalobcom a žalovaným nie sú uvedené žiadne poplatky, žalobca s poukazom na § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z.z. nemohol od žalovaného ako spotrebiteľa požadovať poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve, ktorá navyše, podľa textu zmluvy, nemá ani žiadne prílohy. Prílohou úverovej zmluvy nie sú ani VOP žalobcu, ani Obchodné podmienky pre úver, pričom

tieto nie sú ani opatrené podpismi zmluvných strán, a preto nemôžu tvoriť zmluvnú dokumentáciu vzťahu strán sporu (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 z 9.11.2016). Z uvedeného dôvodu súd nárok žalobcu v časti uplatneného poplatku vo výške 39,28 eur nepovažoval za dôvodný.

Súd s poukazom na uvedené skutočnosti zaviazal žalovaného na zaplatenie dlžnej istiny vo výške 12.000,00 eur - poskytnutého úveru žalovanému, berúc do úvahy skutočnosť, že žalovaný svoj dlh ani čiastočne neuhradil, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % úrok z omeškania zo sumy istiny podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. od 11.11.2016 do zaplatenia.

9. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Súd vyhodnotil úspech žalobcu v spore na 55,81 % (12.000,00 eur / 21.500,52 eur) a úspech žalovaného na 44,19 %. Pomer úspechu žalobcu v spore tak predstavuje 11,62 %. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Súd s ohľadom na pomer úspechu v spore považuje tento za čiastočný a v súlade s § 255 ods. 2 CSP rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. (§127 ods. 1 Civilný sporový poriadok) Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§127 ods. 2 Civilný sporový poriadok)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 Civilný sporový poriadok)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§364 Civilný sporový poriadok)

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)